

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Πληροφορίες: 2132161348

Ταχ. Διεύθυνση: Αριστοτέλους 19

Ταχ. Κώδικας: 104 33

Email: ddy@moh.gov.gr

Αθήνα, 27 - 06 - 2024

Αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 34683

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΠΡΟΣ:

ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Έξαρση κρουσμάτων κοκκύτη στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Ανάγκη εμβολιασμού των επίνοσων εγκύων και των ενηλίκων με το εμβόλιο TdaP»

Σχετικά:

1. Η υπ' αριθ. πρωτ. Δ1(α)/ΓΠοικ.16711/18.03.2022 ΥΑ με θέμα «Αναδιαμόρφωση του καταλόγου των υποχρεωτικώς δηλούμενων νοσημάτων» (Β'1665).
2. Το ΠΔ 121/2017 (ΦΕΚ 148 Α), «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως ισχύει έως σήμερα.
3. Η υπ' αριθ. πρωτ. Υ14/09.07.2023 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (ΦΕΚ 4435, τεύχος Β').
4. Η υπ' αριθ. πρωτ. 40345 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση καθηκόντων Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ 722, τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ./25.7.2023).
5. Η υπ' αριθ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.7601/07.02.2023 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων 2023 (ΑΔΑ: 6ΒΖ2465ΦΥΟ-ΜΛΨ)».
6. Η υπ' αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.1423/07.03.2024 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων 2024» (ΑΔΑ: ΨΜ16465ΦΥΟ-ΟΦΚ).
7. Η υπ' αριθ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 19039/02.04.2024 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Εμβολιασμός έναντι του κοκκύτη-Συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών (ΑΔΑ:

6ΦΚΗ465ΦΥΟ-ΞΡΑ)

8. Το από 26/6/2024 ηλεκτρονικό μήνυμα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)

Ο κοκκύτης είναι μια ενδημική νόσος με εξάρσεις της νόσου κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ακόμη και σε περιοχές με υψηλή εμβολιαστική κάλυψη. Τα μικρά βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών, διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής νόσου και εμφάνισης επιπλοκών, όπως πνευμονία, άπνοια, επιληπτικές κρίσεις, εγκεφαλοπάθεια και θάνατο, με ποσοστό θνητότητας 2%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 67% των θανάτων που δηλώθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) κατά τα έτη 2011-22, αφορούν σε βρέφη, με το 95,5% των βρεφικών θανάτων να καταγράφεται σε βρέφη ηλικίας μικρότερης των έξι μηνών. Υπενθυμίζεται ότι ο σημαντικότερος τρόπος προστασίας των βρεφών από τη νόσηση με κοκκύτη είναι μέσω του εμβολιασμού των εγκύων.

Τους τελευταίους μήνες, αρκετές χώρες της Ευρώπης (Δανία, Βέλγιο, Κροατία, Τσεχία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία, Μαυροβούνιο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Σερβία), μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, καταγράφουν αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων κοκκύτη σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Η αύξηση των δηλωθέντων κρουσμάτων κοκκύτη, πιθανώς συνδέεται με τη μη έγκαιρη ανοσοποίηση ορισμένων ηλικιακών ομάδων, καθώς και τη χαμηλότερη κυκλοφορία του παθογόνου κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από το ECDC, οι ηλικιακές ομάδες που προσβάλλονται περισσότερο είναι τα παιδιά, οι νεαροί έφηβοι, καθώς και τα βρέφη που δεν έχουν εμβολιαστεί ή δεν έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους. Σχεδόν το 80% των νοσηλειών με κοκκύτη αφορούν σε βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών.

Το ECDC στην πρόσφατη εκτίμηση κινδύνου (RAPID RISK ASSESSMENT, 05/2024) με βάση την ανάλυση των διαχρονικών επιδημιολογικών δεδομένων, εκτιμά ότι στην παρούσα φάση ο συνολικός κίνδυνος για τα βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών, τα οποία είναι μη ανοσοποιημένα ή μερικώς ανοσοποιημένα είναι αυξημένος. Συνήθως πηγή μόλυνσης είναι ο γονέας, το αδελφάκι ή το άτομο που τα φροντίζει εφόσον έχει λοίμωξη από κοκκύτη.

Στον ΕΟΔΥ, το έτος 2023 δηλώθηκαν συνολικά 9 κρούσματα κοκκύτη, ενώ από τις αρχές του έτους 2024 και μέχρι τις 13/6/2024 (εβδομάδα ISO 24/2024), έχουν δηλωθεί διακόσια εξήντα τέσσερα (264) κρούσματα κοκκύτη, εκ των οποίων το 58% αφορά σε παιδιά και εφήβους ηλικίας μικρότερης των 18 ετών. Ειδικότερα το 15% αφορά σε βρέφη ηλικίας έως 3 μηνών, ενώ το 42% των κρουσμάτων αφορά σε ενήλικα άτομα. Μεταξύ των κρουσμάτων περιλαμβάνονται τρεις (3) θάνατοι, δύο (2) σε βρέφη ηλικίας έως δύο μηνών και ένας (1) σε ενήλικα.

Ο εμβολιασμός των επίνοσων ατόμων αποτελεί σημαντικό μέτρο στην πρόληψη της νόσου. Με βάση τα παραπάνω, η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών (ΕΕΕ) και ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), συνιστούν **τον άμεσο εμβολιασμό όλων των επίνοσων ατόμων και ιδιαίτερα των εγκύων**, σύμφωνα με τα ισχύοντα Εθνικά Προγράμματα Εμβολιασμών Παιδιών, Εφήβων και Ενηλίκων και την εγκύκλιο με θέμα «Εμβολιασμός έναντι του κοκκύτη-Συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών» (Σχετικό 8).

Ειδικότερα, **οι έγκυες** θα πρέπει να εμβολιάζονται σε **κάθε κύηση με μια δόση εμβολίου TdaP (ή TdaP-IPV, επί ελλείψεως TdaP)**, κατά προτίμηση από την **27η έως την 36η** εβδομάδα κύησης, ανεξάρτητα από το μεσοδιάστημα που μεσολάβησε από προηγούμενο εμβολιασμό με TdaP. Με τα ίδια εμβόλια μπορούν να εμβολιαστούν και οι λεχωΐδες, που δεν εμβολιάστηκαν κατά τη διάρκεια της κύησης και τα μέλη της οικογένειας, τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν έρθουν σε επαφή με νεογνά και βρέφη.

Τονίζεται ότι **ο εμβολιασμός των εγκύων και των μελών της οικογένειας**, είναι το **μοναδικό μέτρο αποτελεσματικής προστασίας των μικρών βρεφών ηλικίας έως τριών μηνών** που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής νόσου, επιπλοκών, ακόμα και θανάτου. Ο εμβολιασμός της εγκύου έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή μητρικών αντισωμάτων σε χρονικό διάστημα δύο εβδομάδων, τα οποία μεταφέρονται μέσω του πλακούντα στο έμβρυο και προστατεύουν το βρέφος από τη γέννησή του. Μητρικά αντισώματα έναντι του κοκκύτη μπορούν επίσης να μεταφερθούν στο βρέφος μέσω του μητρικού γάλακτος. Επιπρόσθετα, το εμβόλιο προστατεύει την έγκυο από τη νόσηση και μειώνει την πιθανότητα μετάδοσης του κοκκύτη από τη μητέρα στο βρέφος μετά τη γέννηση. Επισημαίνεται ότι τα διαθέσιμα εμβόλια έναντι του κοκκύτη είναι ασφαλή και έχουν ενταχθεί στα προγράμματα εμβολιασμού των εγκύων πολλών Ευρωπαϊκών χωρών, μεταξύ των οποίων και στη χώρα μας.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι **ο εμβολιασμός των επαγγελματιών υγείας** με μια **αναμνηστική δόση TdaP ανά δεκαετία**. Ο κοκκύτης όπως είναι γνωστό, παρουσιάζει υψηλή μεταδοτικότητα και καταγράφονται συρροές κρουσμάτων σε επαγγελματίες υγείας σε χώρους παροχής φροντίδας υγείας. Η πρόληψη της διασποράς του κοκκύτη στους χώρους αυτούς με τον **έγκαιρο εμβολιασμό** των επαγγελματιών υγείας, είναι κρίσιμης σημασίας για την προστασία των ευάλωτων ατόμων με αυξημένο κίνδυνο σοβαρής νόσου και επιπλοκών.

Η εγρήγορση των επαγγελματιών υγείας και η αυξημένη κλινική υποψία για πιθανά κρούσματα κοκκύτη, με σκοπό την έγκαιρη έναρξη της κατάλληλης θεραπείας με μακρολίδες είναι επιβεβλημένη, καθώς η καθυστερημένη χορήγηση αντιβιοτικών είναι αναποτελεσματική στην αντιμετώπιση και τη μετάδοση της νόσου. Επιπλέον, συστήνεται η χορήγηση αντιμικροβιακής αγωγής σε όλα τα άτομα που ήρθαν σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα κοκκύτη, ανεξάρτητα από προηγούμενη νόσηση ή εμβολιασμό.

Η τήρηση όλων παραπάνω θα συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση της έξαρσης κρουσμάτων του κοκκύτη στη χώρα μας καθώς και στη προστασία των βρεφών από τη νόσηση από κοκκύτη.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. **Υπουργείο Εσωτερικών**
Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ
Σταδίου 27, Τ.Κ. 101 83 Αθήνα
2. **Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**
Τμήμα Αγωγής Υγείας
Ανδρέα Παπανδρέου 37, Τ.Κ.151 80 – Μαρούσι
3. **Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων**
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς αρμοδιότητάς σας)
Σταδίου 29, Τ.Κ.105 59 – Αθήνα
4. **Όλες τις Υ.Π.Ε της χώρας**
Υπόψη Διοικητών
(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και όλοι οι φορείς ευθύνης σας)
5. **Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις**
Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
(Με την παράκληση κοινοποίησης της παρούσας στους ΟΤΑ α' βαθμού της χωρικής τους αρμοδιότητας)
6. **Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας Δ/ση Υγειονομικού**
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες)
Λεωφόρος Μεσογείων 227-231, Τ.Κ. 154 51- Χολαργός, Αθήνα
7. **Όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας**
Γενικές Δ/σεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Γενικών Δ/ντών

8. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας

Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)

Υπόψη Προϊσταμένων Δ/νσεων

(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιωτικές κλινικές της περιοχής ευθύνης σας)

9. Ε.Ο.Φ.

Υπόψη Προέδρου

Λεωφόρος Μεσογείων 284 ,Τ.Κ. 155 62 – Χαλάνδρι

10. Κεντρική Υπηρεσία ΕΟΠΥΥ

Υπόψη Προέδρου

Αποστόλου Παύλου 12, Μαρούσι

11. Δ/ση Υγειονομικού Ελληνικής Αστυνομίας

Πειραιώς 153, Τ.Κ. 118 54 – Αθήνα

12. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος

Πλουτάρχου 3, Τ.Κ. 10675 – Αθήνα

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

13. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών/ Επισκεπτριών Υγείας

3ης Σεπτεμβρίου 19, Τ.Κ. 10432 - Αθήνα

14. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

Πειραιώς 134, 118 54 – Αθήνα

15. Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

Θεμιστοκλέους 38, Τ.Κ.106 78 – Αθήνα

16. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.11523 - Αθήνα

17. Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

Μπακοπούλου 15, Τ.Κ. 154 51- Ν. Ψυχικό, Αττική

18. Ε.Ι. Παστέρ

Βασιλίσσης Σοφίας 127, Τ.Κ. 115 21 – Αθήνα

19. ΕΣΡ

Υπόψη Προέδρου
Αμερικής 5 & Πανεπιστημίου, Τ.Κ. 10564-Αθήνα

20. ΚΕΔΕ

Γ. Γενναδίου 8, Τ.Κ. 10678 – Αθήνα

21. Ε.Κ.Α.Β.

Υπόψη Προέδρου
Τέρμα Οδού Υγείας, Τ.Κ. 115 27- Αθήνα

22. ΕΟΔΥ

Υπόψη Προέδρου
Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 - Μαρούσι

23. Η.ΔΙ.Κ.Α

Λυκούργου 10, Τ.Κ. 105 51-Αθήνα

24. Πα.Δ.Α.-Σχολή Δημόσιας Υγείας

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 196, Τ. Κ. 11521- Αθήνα

25. Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών

Καθηγήτρια Θεοδωρίδου Μαρία
(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
4. Γραφεία κ.κ. Γενικών Γραμματέων
5. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος (3)